

Gezien ik me als burger zorgen maak over klimaatverandering en dieren in de landbouw vind ik het fijn om te zien dat het belang van de eiwittransitie benoemd wordt in het Ontwerp-Klimaatplan. Het rapport verwijst naar een verhouding van 50% plantaardige en 50% dierlijke eiwitten als doel uit de voedselagenda. Echter denk ik dat dit doel verhogen naar 60% plantaardig en 40% dierlijke eiwitten, zoals bijvoorbeeld Wakker Dier adviseert voordelen kan hebben voor zowel het klimaat en de dieren in de Nederlandse landbouw, als de Nederlandse economie.

Veel van de meest innovatieve start-ups en scale-ups die zich richten op de eiwittransitie zijn in Nederland gevestigd. Voorbeelden hiervan zijn bedrijven zoals Meatless en Mosa Meat, die vooroplopen op het gebied van kweekvlees, en RESPECT Farms, dat van plan zijn kweekvlees op Nederlandse boerderijen te produceren. Daarnaast komen grote spelers in plantaardige producten, zoals De Vegetarische Slager, en fermentatieproducten, zoals Those Vegan Cowboys, ook uit Nederland. Bovendien verrichten universiteiten zoals de WUR en de TU Delft internationaal toonaangevend onderzoek naar oplossingen voor de eiwittransitie, hoewel dit onderzoek nu bedreigd wordt door bezuinigingen in het onderwijs.

Het klimaatplan benadrukt terecht dat we samen met ondernemers en vooraanstaande kennisinstellingen bouwen aan een groene economie en kansen benutten in groeiemarkten. Het zou een gemiste kans zijn als de overheid de ambities en steun voor de eiwittransitie niet aanzienlijk zou vergroten. Er liggen hier grote kansen voor een duurzame voedselketen en voor het versterken van de Nederlandse economie en export. Nederland heeft alles in huis om wereldleider te worden op het gebied van duurzame eiwitten, behalve een overheid die dit volledig ondersteunt.

Mijn aanbevelingen zijn daarom als volgt:

- Bied perspectief aan boeren die de eiwittransitie willen omarmen, bijvoorbeeld door de eiwitdoelstellingen (50/50 in 2030) te verhogen naar 60% plantaardig, in lijn met de aanbevelingen van Piet Adema en Wakker Dier, en de doelstellingen van veel supermarkten.
- Verminder de focus op dierlijke landbouw door de verkoopprijs te reguleren, zodat boeren minder dieren hoeven te houden.
- Schaf de onnodige frisdrankbelasting op plantaardige melk af. Plantaardige melk bevat nauwelijks suiker, en deze belasting zorgt voor een oneerlijk speelveld tussen dierlijke en plantaardige melk. Dit kan bijvoorbeeld door een lijst van producten onder plantaardige melk op te stellen of door een suikerpercentage vast te stellen waarboven de belasting geldt.
- Investeer aanzienlijk in duurzame eiwitten, zoals kweekvlees, plantaardig vlees en precisiefermentatie, bovenop de 60 miljoen uit het Nationaal Groeifonds. Stimuleer en financier publiek-private samenwerkingen om producten en ingrediënten te verbeteren, op de markt te brengen, en Nederlandse productie te promoten als een hoogwaardig exportproduct.
- Ondersteun Nederlandse bedrijven bij het goedkeuringsproces van de European Food Safety Authority (EFSA) voor duurzame eiwitten. De Nederlandse overheid zou zich ook Europees moeten inzetten om dit proces te vereenvoudigen en te verduidelijken, zodat Nederland niet achterloopt op landen zoals Singapore en de Verenigde Staten.